

5.9.2022

1/3

TIETOA KUNNILLE: KOTOUTUMISEN VALTAKUNNALLISEN ASIAKASTIETOJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN JA KÄYTTÖÖNOTTO

Eduskunnalle pian annettavassa kotoutumislain kokonaisuudistuksessa esitetään, että kuntien tulisi ottaa käyttöön kotoutumisen valtakunnallinen asiakastietojärjestelmä. Näin voitaisiin varmistaa saumaton tiedonkulku kotoutumisen toimijoiden välillä ja hillitä tietojärjestelmämuutoksista johtuvia kustannuksia. Yhteisen tietojärjestelmän rakentamisesta, ylläpidosta ja niihin liittyvistä kustannuksista vastaisi valtio. Kehittämistyötä tehtäisiin tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa. Järjestelmä otettaisiin käyttöön vuosina 2025–2027.

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmisteltu hallituksen esitys laiksi kotoutumisen edistämisestä ja siihen liittyviksi laeiksi, joka on tarkoitus antaa eduskunnalle syyskuussa. Uuden kotoutumislain esitetään tulevan voimaan 1.1.2025, ja sen tavoitteena on parantaa maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edellytyksiä.

Uudessa kotoutumislaisissa säädettäisiin myös uusista valtakunnallisista kotoutumisen edistämisen tietojärjestelmäpalveluista. Kunnille esitetään velvollisuutta käyttää uutta kotoutumisen valtakunnallista asiakastietojärjestelmää kotoutumispalvelujen toimeenpanossa. Käyttövelvoite astuisi voimaan siirtymäajan jälkeen 1.1.2027.

Uusi laki vahvistaisi kuntien vastuuta kotoutumisen edistämisestä

Uudella kotoutumislaila vahvistetaan kuntien vastuuta kotoutumisen edistämisestä ja pakolaisten vastaanotosta. Kotoutumislain uudistaminen kytkeytyy myös valmisteilla olevaan työ- ja elinkeinopalvelujen uudistukseen, jossa esitetään tehtävien siirtämistä työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille. Kotoutumislain kokonaisuudistus ja työ- ja elinkeinopalvelujen uudistamiseen liittyvät lakiesitykset annetaan eduskunnalle syyskuun 2022 aikana.

Kunta järjestää kotoutumispalveluja työnhakijoina oleville ja muille kotoutuja-asiakkaille. Työnhakijoiden palvelut järjestetään jatkossakin osana työvoimapalveluja. Lisäksi kuntien tulee jatkossakin tarjota kotoutumispalveluja asiakaskohderyhmille, jotka eivät ole työnhakijoita.

Valtakunnallinen kotoutumisen asiakastietojärjestelmä parantaisi palveluita

Kotoutumislain yhtenä tavoitteena on vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien kotoutuja-asiakkaiden palveluja. Tämän vuoksi kehitetään valtakunnallinen kotoutumisen asiakastietojärjestelmä muiden kuin työnhakijana olevien kotoutuja-asiakkaiden palveluja varten. Asiakastietojärjestelmä olisi mahdollista ottaa käyttöön kunnissa vuodesta 2025 alkaen. Vuodesta 2027 alkaen asiakastietojärjestelmän käyttö olisi kunnille pakollista. Järjestelmän käyttö on kunnille maksutonta. Kuntien tulisi tallentaa järjestelmään esimerkiksi tietoja osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinneista sekä kotoutumissuunnitelmista.

Kotoutumisen asiakastietojärjestelmästä kehitetään osa laajempaa kotoutumisen tietojärjestelmäpalvelujen kokonaisuutta, joka on yhteensopiva työvoimapalvelujen tietojärjestelmien kanssa. Kotoutumisen valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kehittämisestä vastaa valtionhallinto.

ELY-keskusten ja TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus) vastaa järjestelmän käytännön kehittämisestä. KEHA-keskus käynnistää syksyn 2022 aikana kehittämishankkeen, jossa rakennetaan tietojärjestelmäpalvelut kuntien ja valtionhallinnon viranomaisten sekä muiden kotoutumisen toimijoiden käyttöön. Tietojärjestelmäpalvelujen kehittämisessä tehdään yhteistyötä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Yhteisestä asiakastietojärjestelmästä päätettiin lausuntokierroksen jälkeen

Vielä touko-kesäkuussa 2022 lausuntokierroksella olleessa kotoutumislain kokonaisuudistuksessa esitettiin tietojärjestelmäratkaisua, jossa kunnilla olisi ollut mahdollisuus päättää, käyttävätkö ne kotoutumispalveluissa valtakunnallista asiakastietojärjestelmää vai omaa asiakastietojärjestelmäänsä. Tuolloin esitetty tietojärjestelmäratkaisu vastasi silloista ehdotusta työvoimapalvelujen asiakastietojärjestelmäratkaisuksi.

Työllisyyden edistämisen ministeriryöryhmä linjasi kuitenkin 7.7.2022 työvoimapalveluja koskevaa esitystä muutettavaksi siten, että kunnille säädettäisiin velvollisuus käyttää valtakunnallista asiakastietojärjestelmää. Ratkaisun taustalla olevien perustelujen painavuuden ja järjestelmien välisen integraatiokehityksen vuoksi on tarkoituksenmukaista, että kotoutumisen asiakastietojärjestelmäratkaisu muutetaan vastaamaan työvoimapalvelujen ratkaisua. Työ- ja elinkeinopalvelu-uudistukseen 7.7.2022 linjatuista muutoksista voi lukea työ- ja elinkeinoministeriön [tiedotteesta](#).

Yhteinen järjestelmä parantaisi tiedon liikkumista ja hyödyntämistä

Syyskuun 2022 aikana eduskunnalle annettavassa esityksessä uudeksi kotoutumislainsäädännön esitetään säädettäväksi kunnille käyttövelvoite uuteen kotoutumisen asiakastietojärjestelmään. Yhteisessä käytössä olevasta kotoutumisen asiakastietojärjestelmästä tulee yhteensopiva työvoimapalvelujen asiakastietojärjestelmän kanssa.

Yhteinen asiakastietojärjestelmä edistää tiedonvaihtoa eri toimijoiden välillä. Lisäksi se varmistaa eri toimijoiden tuottaman tiedon yhteismitallisuuden ja tietoturvallisuuden. Kotoutumisen asiakastietojärjestelmä parantaa tiedon hyödyntämisen mahdollisuuksia niin arjen asiakaspalvelutyössä kuin palvelujen kehittämisessä. Yhteinen asiakastietojärjestelmä vähentää myös integraatioiden tarvetta ja hillitsee tietojärjestelmämuutoksista aiheutuvia kustannuksia.

Esitettävä kotoutumisen asiakastietojärjestelmäratkaisu velvoittaisi kuntia tulevaisuudessa käyttämään valtakunnallista asiakastietojärjestelmää kotoutumispalveluissa. Kunnilla voi kuitenkin olla yksilöllisiä tarpeita erilaisille asiakastietojärjestelmän toiminnallisuuksille, jonka vuoksi kunnilla olisi mahdollisuus täydentää valtakunnallista asiakastietojärjestelmää lisäosilla eli moduuleilla. Kunta voi suunnitella ja hankkia tarvitsemansa lisäosat, jotka ovat yhteensopivat valtakunnallisen asiakastietojärjestelmän kanssa.

Keskustelutilaisuus kotoutumisen tietojärjestelmäpalveluista

Työ- ja elinkeinoministeriö järjestää kunnille keskustelutilaisuuden kotoutumisen tietojärjestelmäpalveluista 3.10.2022 klo 9–10 (Teams). Tilaisuus on tarkoitettu kotoutumispalveluja johtaville sekä kuntien tietohallinnosta vastaaville. Tilaisuuteen ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Tilaisuuteen pääsee osallistumaan [tästä linkistä](#).

Lisätiedot:

Lainsäädäntö: Mira Karppanen, p. 0295 047 293, mira.karppanen@gov.fi

Järjestelmäkehitys: Rita Alarinta, p. 0295 047 087, rita.alarinta@gov.fi, 3.10.2022 alkaen
rita.alarinta@ely-keskus.fi